

kommende. Man gik saa vidt, at man endogsaa lod Trolovelsen finde Sted i Vaabenhuset. Paa det Sted, hvor man satte sine Vaaben fra sig og forlod alle verdslige Ting, maatte man faa den retselige Side af Sagen afgjort, men inde i Kirken kom man kun for at søge Velsignelsen. Det, at føre det borgerlige Ægteskab ind i Kirken, er kommet med Statskirken her i Landet, og det er i Virkeligheden den statskirkelige Tankegang og gammel Vane, der holder stærkt paa det endnu:

Det, som nu Flertallet vil gøre med sit Forslag, er ikke — skønt Flertallet erkender, at den bestaaende Tilstand med Ægteskabets borgerlige Indgaaelse i Kirken er uholdbar — at skille det ad og gøre Kirken fri for den Side af Sagen, men det er at lempe paa det, saaledes at Kirken dog beholder det, at man dog beholder det borgerlige inde i Kirken. Det vil sikkert — det behøver man ikke at være Spaamand for at sige — afføde forskellige Vanskeligheder, selv om Flertallet muligvis paa et enkelt Punkt kunde undgaa nogle. Nu siges det: Men Folkekirken Medlemmer faa jo Frihed til at indgaa deres Ægteskab uden for Kirken. Ja, men hvem vil benytte denne Frihed? Det ville forskellige, og det vil vel navnlig de, som mene, at de ikke have bevaret deres Samvittighed ren ved at blande det sammen inde i Kirken. Men de vanskelige Tilfælde ville møde i Kirken fremdeles. I Kirken ville fremdeles møde Fritænkerne, som der tales saa meget om, Mureren, som der ligeledes tales saa meget om, Skøger, Alfonser, Gudsbespottere, Folk, som ere dømte ved Domstolene til at indgaa Ægteskab. Alle disse ville møde i Kirken for at faa kirkeligt Bryllup. Ja men, siges der, saa kan Præsten vise dem ud, sige nej og faa Biskoppens Medhold. Ja, det kan gaa an, naar det er rent kirkelige Forhold, at lade Præsten med Biskoppens Samtykke have Jurisdiktion, men naar det ogsaa er borgerlige Forhold, som Talen er om, bliver det uheldigt. Ved en Lovforanstaltning kan det være rigtigt at sige, at Folk skulle tage borgerligt Ægteskab uden for Kirken, men at lægge det i en Embedsmands Haand at sige: Du kan ikke alene ikke faa den kirkelige Velsignelse, men heller ikke faa det Ægteskab stiftet her, du maa — hvis det er i Jylland — maaske rejse 6—7 Mil for at faa dit Ægteskab stiftet, er uheldigt. Det er ogsaa uheldigt for Præsterne. Der vil i Tilfælde af Afvisning rejses megen Bitterhed; der

vil blive Kamp, Strid og Kiv i saadanne Tilfælde. Nu kan man sige, at det vil der ogsaa kunne blive, naar det kun gælder den kirkelige Side af Sagen. Ja, maaske noget, men ikke nær saa meget, thi Befolkningen vil straks være klar over, at der er nogen Rimelighed i, at Præsterne, Gejstligheden har nogen Myndighed, naar det alene gælder den kirkelige Side af Sagen. Og det kender man ogsaa under den Retstilstand, vi nu have inden for Kirken, thi med Hensyn til Adgangen til Alteret o. desl. har jo Kirken selv, Præsten med Biskoppens Sanktion, Jurisdiktionsmyndighed. Men det er en uheldig Ordning, naar det skulde ordnes paa den Maade, at den juridiske Statsembudsmand kan sige: Efter Lovgivningen er der intet til Hinder for, at de vedkommende indgaa Ægteskab, ja, at Præsten selv maa sige det samme som juridisk Embedsmand, naar de komme til ham med deres Papirer, erkende, at i Lovgivningen er der intet til Hinder for, at de indgaa Ægteskab — at Præsten altsaa maa sige dette med sin juridiske Tunge, og saa bagefter kunne sige: Ja, men alligevel faa I ikke Lov til at indgaa jert Ægteskab saaledes som andre af Landets Borgere. En saadan Ordning vil sikkert nok afføde Vanskeligheder. Jeg tvivler ikke om, at Flertallet mener, at det er rigtigt og forsvarligt. Naar Ordføreren foreslaar det, og det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) taler derfor, tvivler jeg ikke om, at de ærede Medlemmer mene, at det i Virkeligheden er en Ordning, som Kirken kan være tjent med, og som Landets Borgere kunne være tjente med, men faa vi det ført igennem, skal det snart vise sig, at det skaber en hel Række ny Vanskeligheder. Kirken vil i Virkeligheden kun naa en Tilstand, den kan være tjent med, naar den ser sig befriet for den borgerlige Side af Sagen og alene kommer til at staa med den kirkelige Side, som er Tildelelsen af Velsignelsen og Adgangen til Menighedens Forbøn. Saa faar denne Sag kirkelig Betydning ligesom alle andre Sager, der afgøres i Kirken, og det er baade Folkekirken og dens Medlemmer tjente med. Derfor er der i Virkeligheden en stor Forskel paa § 20 om Præsternes Ret, som den staar i det Forslag, der er forelagt af Regeringen, og tilsvarende Bestemmelse, der staar her i dette Forslag, der er fremlagt som Ændringsforslag fra Flertallets Side.

Nu sagde det ærede 3die Medlem for 6te Kreds, at han antog, at den ærede Minister vilde have saa megen Indflydelse